І чужому научайтесь,
І свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-3740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXI Ч. 219. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ВІВТОРОК, 24-го ЛИСТОПАДА 1964 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, NOVEMBER 24, 1964 No. 219. VOL. LXXI.

АМЕРИКА І СВІТ ВШАНОВУЮТЬ ПРЕЗИДЕНТА КЕННЕДІ В ПЕРШІ РОКОВИНИ СМЕРТИ

Вашингтон. — В неділю, 22-го листопада американський нарід і весь майже світ відзначив перші роковини з дня смерти 35-го американського президента Джана Ф. Кеннеді. На Арлінгтонському Національному Цвинтарі коло 40 000 осіб чекали в холодній погоді на свою чергу, щоб віддати пошану вбитому злочинцем 46-річному Президентові ЗДА. Перша прибула на гріб свого зятя п-і Гю Д. Окін-Клос, мати п-і Джекелін Кеннеді, яка зложила на гробі в імені своєї доньки білі рожі й жасмін. Сама п-і Джан Ф. Кеннеді залишилася на самоті із своїми дітьми, із своєю сестрою княжною Радзівіл і сестрою свого покійного чоловіка п-і Стівен Смит, перебувши кінець тижня в домі чоловікового брата, колишнього головного прокуратора, сенатора-електа з Ню Йорку, Роберта Ф. Кеннеді в Ґлен Кові, Н. Й. При могилі вбитого Президента були його брат Роберт та сестра Покійного п-і Сарджент Шрайвер. Були там члени Найвищого Суду, члени Президентового Кабінету, амбасадори закордонних держав та інші світські й військові достойники. Між найвчаснішими відвідувачами в Арлінгтоні були обидві доньки президента Джансона, поклавши на могилу по одній жовтій троянді. З ними був військовий дорадник Президента генерал-майор Честер В. Кліфтон, який поклав у стіп могили великий вінок червоних, білих і синіх квітів від Президента та його дружини. Сам Президент вшанував покійного свого попередника в Білому Домі присутністю на скромній поминальній Богослужбі в Університетській Методистській Церкві в Остіні, Тексас. Президент був із своєю дружиною, а з ними були ще два інші наочні свідки тієї трагедії, що відбулася рік тому в Далласі, — тексаський губернатор Джан Б. Конеллі, який був важко поранений під час атентату на Президента. Була і дружина тексаського губернатора п-і Конеллі. Президент прилетів до Остіну гелікоптером із своєї фарми, що віддалена 65 миль від Університетської церкви. Після 45-хвилинного Богослуження Президент від'їхав до губернатора на каву, а після того вернувся на свою фарму в товаристві губернатора Конеллі. На місці минулорічної трагедії в Далласі в Тексасі з сумом і соромом згадували день 22-го листопада 1963-го року однохвилинною молитовною мовчанкою, яку зарядив посадник того міста на 1-шу годину по полудні, бо в тій годині рік тому лікар, який старався рятувати Джана Ф. Кеннеді, оголосив смерть Покійного. В Бостоні, Массачусетс, кардинал Ричард Кушінґ відправив тиху Поминальну Богослужбу по покійнім Президенті та виголосив промову. Кардинал є духовим дорадником родини Кеннеді. Він сказав, що Покійний був „чарівний в дотепі, веселий і ґалянтний духом, природний в гідності та ентузіязмі, великодушний у відношенні до наклепів, відважний в небезпеках війни та енергійний у всіх політичних боях за осягнення миру". Сумні перші роковини смерти президента Джана Ф. Кеннеді відзначено і в численних столицях світу. В Лондоні в церквах відбулися жалібні Богослужби, на яких були маси вірних. У Вестмінстерській катедрі, яка була виповнена вірними, Поминальної Богослужби вислухали вірні, які вщерть виповнили святиню. Перед американською амбасадою стояли мовчки люди, подібно, як це було рік тому, коли надійшла вістка про вбивство Кеннеді. В Західній Німеччині мільйони німців приєдналися до тих сумних поминок по покійному Президенті. Представник уряду заявив, що „ми відчуваємо, що він належав так само до німців, як і до американців". В Західньому Берліні, куди їздив покійний Президент із заявою, що справа того міста є „американською справою", з глибоким сумом відзначували ці жалобні роковини його смерти. В Москві відбулося Поминальне Протестантське Богослуження в будинку американської амбасади, в якому взяли участь, крім американців, дипломати з країн англійського коммонвелту. Бразилійський президент Гумберто Бранко видав проклямацію, в якій згадував президента Кеннеді як „людину, яку ніколи не забудеться за її працю для злагіднення світового напруження та за змагання до того, щоб всі були рівні" в користуванні громадянськими правами.

Восьмилітній хлопчик - інвалід Ричард Аллен Барнес з Лос Аламос, Ню Мехіко, складає вінок на могилі сл. п. Президента Джана Ф. Кеннеді

ЛЕВ ФУТАЛА ОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ СУМА

10-ий З'ЇЗД СПІЛКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ АМЕРИКИ ВІДБУВСЯ В НЮ ЙОРКУ ПІД ЗНАКОМ ЗАТІСНЕННЯ СПІВПРАЦІ З УСІМА МОЛОДЕЧИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Ню Йорк. — 21 і 22 листопада в Домі Організацій Визвольного Фронту відбувався 10-ий головний З'їзд Спілки Української Молоді Америки, в результаті якого відомий громадський діяч Лев Футала був обраний на голову цієї організації. На з'їзд прибули вибрані делеґати від понад 4 500 членів СУМ у ЗДА. З'їздом провадила Президія із б. старшиною УПА Юрієм Бурлакою на чолі. Після затвердження протоколу з попереднього з'їзду та вибору різних комісій, делеґати заслухали звіти голови Головної Управи СУМА Михайла Фурди, секретаря Я. Ґавура, організаційного керівника Г. Цебрія, керівника Відділу Юнацтва мґр. Є. Гановського, керівника преси й інформації І. Кобаси, керівника фінансів Я. Гуменюка, господарського керівника інж. М. Семанишина та звіти інших референтур. СУМА має тепер 4 власні відпочинково-виховні оселі, 4 672 членів, 45 Відділів Юнацтва, між ними — 4 новостворені, 400 виховників і впорядників; 65% усього юнацтва охоплено українознавчими школами; 11 Осередків мають власні доми, або ж із Організаціями Визвольного Фронту; при 27 Осередках працюють українські бібліотеки, а кількість гуртків самодіяльности переходить 100 одиниць. Звіти, позначені точними цифровими даними, показали, що Спілка Української Молоді Америки продовжує розвиватись і поширює свою працю в дусі гасла „Бог і Батьківщина" та стоїть за здорову співпрацю з іншими молодечими українськими організаціями у ЗДА на рівній і гідній основі, для посилення боротьби з віковічним ворогом України та інших поневолених націй — Росії-Московщини. СУМА вже розпоряджає майже півмільйоновим майном, але справа виховання дітей і молоді в національно-християнському дусі вимагає дальшого фінансового напруження не тільки від членства, а й від усієї української громади за океаном — стверджувано у звітах.

Перший день праці закінчився товариською забавою в залі „Вебстер Мейнор". У неділю, після Богослужень в українських церквах обох віровизнань, другий день праці З'їзду розпочався привітами, в присутності представника

(Закінчення на стор. 4-ій)

Посадник і всі радні міста взяли участь в українських святкуваннях 300-річчя Ню Джерзі в Джерзі Ситі

Джерзі Ситі. — Посадник міста Томас Вілен, міські радні Томас Флоберті, Евелін Голленде, Ентпні Алотоменоте, Джан Кієвскі, Джеймс Рокфорд, Томас Морееска, Джозеф Коннорс та інші міські достойники, разом із численною українською громадою, що до останнього місця виповнила велику залю Народного Дому, взяли участь в урочистому святкуванні 300-річчя стейту Ню Джерзі, що його влаштував окремий комітет із впреп. о. деканом Антоном Борсою, як почесним головою, та головою місцевого Відділу УККА п. Володимиром Біликом і головою УНДому п. Іваном Бервецьким на чолі. Святкування відбулося в неділю, 22-го листопада в пополудневих годинах. Майстром церемонії був головний предсідник УНСоюзу п. Йосип Лисогір, який, перебираючи провід свята, виголосив коротку промову про українців у Ню Джерзі та їх вклад у розвиток та розбудову цього стейту. Програму виконали діти української католицької парохіяльної школи із приявними на святі своєю принципалкою сестрою Бенігною, ЧСВВ, та всім учительським збором на чолі. Частину програми виконала молодь, згуртована біля Українського Народного Дому та під проводом п. Василя Ґели. Започатковано програму співом американського національного гимну, після чого впреп. о. декан Антін Ворса провів молитву. Хор учнів 5-8 кляс відспівав приречення вірности та окрему пісню з нагоди 300-ліття Ню Джерзі. Коротке слово про „Наш Стейт" виголосив, вітаючи гостей в імені Комітету і Відділу УККА його голова п. В. Білик, а промови про 300-ліття Ню Джерзі виголосили учень 8-ої кляси Євген Іваник англійською і учениця Анна Дидик українською мовами. Кріз збірних виступів усіх школярів та учнів поодиноких кляс із співами та рецитаціями українською й англійською мовами, із сольовими деклямаціями виступали учні: Мішел Перхун, Маруся Богацька, Наталка Ґавур та Анна Островська. Кожну точку попереджав короткими заввагами майстер церемонії п. Й. Лисогір, який представив також посадника Вілена і міських радних. Молодь Народного Дому під управою п. В. Ґели виконала в'язанку пісень та ряд українських народних танків. Усі діти були зодягнені — дівчатка у національні одяги, а хлопці у вишивані сорочки. Багато ентузіязму викликав виступ найменших із дитячого садочку при парафіяльній школі. Під кінець програми промовив посадник Вілен, висловлюючи признанням українцям за їх вклад у розбудову та розвиток міста і стейту. Співом українського національного гимну закінчено це велике і замітне свято.

Молоді пластунки з Торонта здобули чашу Союзівки

Союзівка, 21 листопада. — Головною атракцією відбиванкового турніру на Союзівці, відпочинковій оселі УНСоюзу, була дружина молоденьких пластунок (у віці 15 до 17 років), які гарною грою і спортовою поставою завоювали собі симпатії глядачів та учасників змагань. Ця дружина Пласту з Торонта прибула на турнір під проводом впорядниці спортового гуртка жіночого коша при пластовій станиці, Христини Волицької (вона є теж референтом Відзнаки Фізичної Вправности УСЦАК) і під опікою мґра Володимира Кузя, який є секретарем УСЦАК

Пластунки не лише постаралися приїхати з далекого Торонта на Союзівку, але і здобули перше місце та чашу Союзівки перемогами над двома суперниками. Вони виграли з рахунком 3:0 сетів (15:7, 15:0, 15:5) з дружиною „Чорноморської Січі" з Нюарку зложеною з молодих студенток, якою проводить її тренер і опікун Адріян Лапичак, а опісля перемогли з вислідом 2:1 (15:10, 15:6, 2:15) досвідчену, хоч і в неповному складі дружину „Довбуша" з Ню Гейвен.

Цей відбиванковий турнір жіночих дружин відбувся минулої суботи під проводом ланкового і містоголови СУАСТ - Схід д-ра Михайла Снігуровича та при дружній співпраці адміністрації Союзівки, яка гостила учасників та подбала про спортову залю у поблизькій середній школі в Коргонксоні. Заповіджені змагання дружин чоловіків за чашу Союзівки не відбулися, бо із зголошених учасників прибула тільки одна дружина Української Централі з Пассейку і їй признано першість цьогорічного турніру та чашу Союзівки без гри.

ТЕЙЛОР ПОРУЧАТИМЕ ПОШИРЕННЯ ВІЙНИ У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ

Сайгон. — Американський амбасадор у Південному В'єтнамі, колишній голова шефів об'єднаних штабів, генерал Максвелл Тейлор прибуде в найближчу середу до Вашингтону і переведе в другій половині цього тижня серію нових важливих нарад з керівними чинниками на тему дальшої політики і тактики у відношенні до В'єтнаму. За твердженням західніх обсерваторів у столиці Південного В'єтнаму, генерал Тейлор прийшов до переконання, що війни проти комуністичних повстанців не можна буде виграти, якщо не будуть знищені шляхи постачання партизанам з Комуністичного Китаю і Північного В'єтнаму і якщо не настане політична стабільність в Південному В'єтнамі. В обох цих справах все ще ситуація неґативна. Всі американські чинники погоджуються, що в трьох останніх роках, не вважаючи на зріст американської допомоги Південному В'єтнамові, сила комуністичних партизанів зросла і їхні успіхи збільшилися. В інтерв'ю з журналом „Лайф" Максвелл Тейлор висловився обережно, але й скептично що вислід війни є „сумнівний". Зате головний командант тамошніх американських військ, генерал Вільям Вестморленд заявив, що він не може уявити собі, як комуністичні партизани могли б перемогти державні південно - в'єтнамські збройні сили. Генерал Тейлор будцімто має приїхати до Вашингтону з пропозицією, щоб поширити війну у В'єтнамі „в обмеженій мірі", а саме, до переводження летунських бомбардувань відомих командуванню в Південному В'єтнамі комунікаційних і постачальних пунктів у кордонній смузі Північного В'єтнаму та почерез опанований комуністами північний Ляос. Зате Максвелл Тейлор, як і керівні чинники у Вашингтоні, далі є проти „повної війни" проти Північного В'єтнаму та проти анґажування у такій війні американських суходільних військ, лякаючись перетворення В'єтнаму у „другу Корею". На політичному відтинку у Південному В'єтнамі знову настало погіршення, бо ліві елементи зуміли знову перевести у Сайгоні великі вуличні демонстрації проти нового цивільного уряду прем'єра Тран Ван Гуонґа. Демонстранти вимагають димісії того уряду та перетворення його у міжпартійну коаліцію. Коаліційний уряд в Південному В'єтнамі з участю комуністів є віддавна політичним гаслом комуністичних партизанів. Провід буддистів заявив, що він з отими демонстраціями не має нічого спільного, але водночас натаврував „брутальність" поліції у відношенні до демонстрантів, дармащо поліція активно виступила проти демонстрантів щойно вечером в неділю 22-го листопада, коли демонстранти заволоділи кількома пожежними водовозами й почали обливати водою поліцію і коли демонстрації втратили мирний і спокійний характер.

Західня Німеччина дістане ракети, здатні поцілити СССР

Бонн. — Західньо - німецькі урядові чинники виявили, що їх міністер військових справ Кай Уве фон Гассель, який 10 днів тому підписав у Вашинґтоні договір про тісну американсько - німецьку військову співпрацю, дістав був, між іншим, згоду Америки на доставлення Західній Німеччині ракет „Першінґ" з засягом не на 400 миль, як дотеперішні, стаціоновані в Західній Німеччині, а на 700 миль. Кореспондент „НЙ Таймсу" в Бонні зазначує, що ракети на таку віддаль могли б поцілити у випадку совєтської агресії Львів, біля якого розміщена совєтська ракетна база. Для дальшого з'ясування американсько-німецького становища в різних актуальних політичних справах — прибув в неділю 22 листопада до Вашингтону західньо-німецький міністер закордонних справ Ґергард Шредер. Головним предметом нарад з керівними американськими чинниками буде проєкт морської фльоти з різнонаціональною залогою та атомовими ракетами, проти якого виступають гостро СССР і Франція де Ґолля.

Де Ґоль знову перестерігав Німеччину проти її тісного пов'язання з ЗДА

Штрасбурґ. — Французький президент Шарль де Ґолль виголосив в минулу неділю 22 листопада велику публічну промову в Штрасбурзі з нагоди 20-річчя визволення того міста з-під німецької влади. Промовляючи з бальконy палацу до 20.000 слухачів, де Ґолль перестерігав Західню Німеччину, щоб вона не стала „допоміжним чинником безперечно приязної країни", яка проте „знаходиться в іншому світі і якої долі не можна тому утотожнювати з долею Европи". Хоч де Ґолль не назвав Америки за іменем, всі ясно розуміли, що він має на увазі З'єднані Держави та їх співпрацю з Західньою Німеччиною. Де Ґолль підкреслив, що політично об'єднаної Европи не може бути без тісного французько-німецького союзу і співпраці, але й що така співпраця не може базуватись на „поділеній льояльності". Конкретно, де Ґолль наполягав, щоб Західня Німеччина передусім погодилась на зрівнання цін на хліборобські продукти, без чого не може існувати Европейська Економічна Спільнота 6-ох західньо-европейських країн.

У Тант поручає прийняти до ОН „обсерваторів" від комуністичних держав

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй у загальних вступних заввагах до свого обширного звідомлення про діяльність Об'єднаних Націй за час між двома Генеральними Асамблеями, заявив, що „назрів час" для прийняття до Об'єднаних Націй „обсерваторів" від тих держав, які покищо не здібні належати до ОН, як їх звичайні члени. Тому, що при Об'єднаних Націях існують вже обсерватори від Західньої Німеччини, Швайцарії, Південної Кореї, Південного В'єтнаму, Ватикану і Монако, отже від вільних країн Европи й Південної Азії та Далекого Сходу, — то заввага У Танта може стосуватися тільки таких комуністичних країн, як Східня Німеччина, Північний В'єтнам, Північна Корея і Комуністичний Китай. Загально сумніваються, чи Комуністичний Китай погодився би на обмежене членство й другорядну ролю в Об'єднаних Націях. Також названі вгорі інші комуністичні країни ледви чи дістануть згоду від своїх „спонзорів" — СССР і Комуністичного Китаю — на висилання до ОН своїх обсерваторів.

● **Комунокитайський уряд в Пейпінґу** знову відкинув просьбу пані Мері Довні, американки, син якої від 10-х років перебуває у в'язниці в Пейпінґу за „шпигунство". Пані Довні вже чотирикратно їздила до Пейпінґу на побачення з своїм сином і за кожним разом зголошувала до комунокитайських тиранів просьбу на помилування її сина. Цим разом їй дозволили відвідати сина у в'язниці вісім разів. Вона твердить, що Джан Довні, летун, здоров і в доброму настрої.

ПАПА МАЄ РІШИТИ ПОКЛИКАННЯ СЕНАТУ ЄПИСКОПІВ У ВАТИКАНІ

ТРЕТЯ СЕСІЯ 2-го ВАТИКАНСЬКОГО СОБОРУ ЗАКІНЧИЛАСЬ ПРОГОЛОШЕННЯМ ТРЬОХ КАНОНІЧНИХ ДЕКРЕТІВ

Рим. — Папа Павло VI має остаточно вирішити справу покликання постійного Сенату єпископів, чи пак постійної єпископської Ради при Ватикані для колективного управління Католицькою Церквою. Хоч у декреті „Про Церкву" виразно стверджено колективну відповідальність єпископів, як наступників обраних Христом Апостолів, за долю Церкви, проте так само виразно підкреслено там, що ніякі постанови єпископського колективу не можуть бути дійсними й обов'язуючими без згоди і затвердження Папою та що Папа, як Христовий Намісник, залишається надалі зверхником Церкви. Таким чином тепер виключно від Папи залежить, чи, коли і як він покличе до життя отакий єпископський колектив, як дорадчий орган в Апостольській Столиці. За коментарями фахівців, хоч Папа збереже свій зверхній характер, проте після настановлення постійної єпископської Ради чи Сенату — буде ступнево зменшуватись його роля „абсолютного монарха" в Церкві й переходити у ролю „конституційного монарха". Таким чином будуть теж зменшуватись дотепер всесильні впливи консервативної групи кардиналів і інших високих духовників у Ватикані.

Папа Павло VI проголосив в минулу суботу 21 листопада закінченою 10-тижневу третю сесію Вселенського, чи пак Другого Ватиканського Собору, після відправлення Понтифікальної Служби Божої та переведення остаточного голосування над трьома догматичними декретами. Ці остаточно схвалені декрети, над якими велися трирічні наради поверх 2.000 учасників Собору, стосуються таких справ: 1) „Про Церкву", де найважливішою постановою є введення колективного управління в Церкві при збереженні зверхности Папи (прийнято 2.151 голосом проти 5), 2) „Про християнську єдність", при чому поширено права східних Патріярхатів (прийнято 2.110 проти 39) і 3) „Про Вселенність" (2.137 проти 11). Водночас Папа проголосив Пречисту Діву „Матір'ю Церкви" та заповів, що в наступному році відбудеться четверта й остання сесія Собору. Маючи, мабуть, на увазі злагіднити невдоволення поступової більшости Вселенського Собору з приводу арбітрального рішення консервативних членів Президії Собору, щоб на цій сесії не голосовано про дебатовану справу свободи віри, Папа заповів, що ця справа буде першою на денному порядку четвертої сесії. Водночас Папа потвердив теж своє рішення відбути чергове паломництво на Евхаристійний Конґрес до Індії. Декрет „Про Церкву" охоплює 30.000 слів. Проголошення Пречистої Діви „Матір'ю Церкви" пішло — за коментаторами — по лінії тих Церков, головно в Італії, Еспанії, Південній Америці і в Церквах східнього обряду включно з Українською Католицькою Церквою, де Пречиста Діва втішається особливим культом. Половину 40-хвилинної промови Папа присвятив культові Пречистої Діви і її значенню для Церкви і віри. Урочистий характер тієї церемонії підкреслив історичне значення Другого Ватиканського Собору.

Вселенський, офіційно Другий Ватиканський Собор зійшовся на свою першу сесію 29 вересня 1962, скликаний Папою Іваном XXIII. Та перша сесія скінчилася 8 грудня 1962. Після смерти Папи Івана XXIII 3 червня 1963, його наступник, Папа Павло VI, відкрив другу сесію Собору 29 вересня 1963 і вона тривала до 4 грудня 1963. Третя сесія почалася 14 вересня 1964 і тривала до 21 листопада 1964.

Захід стурбований за долю коло 1.000 білих в руках комуністів в Конґо

Об'єднані Нації. — До Об'єднаних Націй вплинула скарга від З'єднаних Держав і від Бельгії проти конґолійських комуністичних повстанців, що їх ватажок Крістоф Ґбеньє заповів екзекуцію американського лікаря Пола Карльсона на понеділок 23 листопада та погрожував винищенням всіх „американських і бельгійських воєнних полонених". Конґолійські ліві повстанці називають американцями або бельгійцями взагалі всіх білих. Західні обсерватори в Конґо твердять, що таких білих є в Стенлівілі, столиці проголошеної повстанцями „Конґолійської Людової Республіки", коло 1.000 осіб. Бельгія вислала на острів Асцензіон недалеко південно-західнього берега Африки 600 парашутистів, які в кожній хвилині готові інтервеніювати в користь в'язнених в Стенлівілі білих. Однак конґолійський прем'єр Мойсе Чомбе покищо відкинув відповідну пропозицію бельгійського амбасадора. Конґолійське державне військо, впереді якого просуваються формації білих професійних наємних військовиків, заповіли здобуття Стенлівілю на початок цього тижня. К. Ґбеньє вислав свого „міністра закордонних справ" Томаса Канзу до Кенії на переговори з тамошнім американським амбасадором і прем'єром Кенії Йомо Кеньяттою про долю білих „закладників". Канза заявив, що „білі закладники безпечні". Конґолійський прем'єр висловив невдоволення, що Америка погодилась на переговори з повстанцями, тим самим визнавши їх за своєрідний політичний чинник.

В АМЕРИЦІ

● **Директор Центральної Розвідчої Агенції Джан МекКон**, промовляючи на прийнятті в Католицькому університеті у Вашингтоні казав, що непорозуміння між комуністичним Китаєм і СССР є далеко глибшим, ніж дехто це думає, і тому воно не є так легко прийти до порозуміння між Москвою і Пейпінґом. Ректор університету відзначив директора МекКона Медалею Гіббонса, що є найвищим відзначенням Товариства Випускників Католицького Університету.

● **81-річний конґресмен демократ із Джорджії Карл Вінсон** залишив своє становище в Конґресі, де працював від 1-го січня 1914 року. Президент Джансон вислав йому з цього приводу окреме письмо, яке відчитали на відкритті Вишкільного Центру Крайової Ґвардії в Мілледжвіллі в Джорджії, який то Центр носить ім'я конґресмена Карла Вінсона. На цьому відкритті були сенатори Ричард Р. Расселл і Герман С. Талмедж та представники військовости.

● **Крайова Космічна і Аеронавтична Адміністрація** повідомляє, що вона плянує 27-го листопада ц.р. випустити нову ракету до Марса, щоб досліджувати цю плянету, бо випущена 5-го листопада ракета „Марінер 3" не вдалася. До кінця листопада Марс буде в такій віддалі від Землі, яка вможливлює лет ракети до Марса.

● **Совєтські власті** відмовляють дозволу на виїзд поза Москву трьом американським військовим атташе й одному британському, яким закинули, що вони займалися „шпигунством" під час своєї подорожі залізницею почерез Сибір, бо робили світлини з вікон вагону. Тих військових атташе большевики не запрошують на ніякі прийняття та не запросили на параду з приводу роковин жовтневої революції.

У СВІТІ

● **В Японії** заснувалась нова політична партія, якої ініціяторами є радикальні буддисти. Цей рух нараховує вже коло 15 мільйонів звеличників. Нова партія зветься Комеіто і вона сподівається стати третьою найсильнішою політичною силою в Японії — після Ліберально-демократичної та Соціялістичної партій.

● **У Ґеттінґені в Західній Німеччині** відбувся щорічний з'їзд делеґатів від 10 мільйонів німців, втікачів та вигнанців з Східньої Прусії, Поморя, Шлеська і Чехословаччини. Міністер для справ втікачів Ернст Лемер закликав своїх земляків-втікачів, щоб вони не думали про відзискання своїх вужчих батьківщин інакше, як тільки мирними засобами. Один з промовців твердив, що німці „мають час" ждати хочби 1.000 років.

● **Комуністи і їх поплентачі в Японії** скомпромітувалися своїми демонстраціями проти Америки з приводу приїзду з відвідинами до японських портів одного американського підводного атомового човна. Японське робітництво ані широке громадянство не підтримали авантурників і внаслідку сильно впали шанси комуністів в Японії.

● **Ізраїльський міністер** закордонних справ, Ґольда Меєр, зімліла під час 7-миґодинного засідання своєї, так званої, Мапай-партії, яка стоїть при владі в Ізраїлі. На тому бурхливому засіданні прийшло до зудару між теперішнім прем'єром Леві Ешколом і попереднім, Бен Ґуріоном, з приводу урядового проєкту зміни виборчого закону. Ешколь переміг і 78-літній Бен Ґуріон виступив з партійного проводу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provide for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

У першу чергу

Президент Джансон відбув з лідерами демократичної більшости в Палаті Репрезентанів і в Сенаті наради в тих справах, які повинні дістати першенство у найближчій сесії 89-го Конґресу, що збереться 4-го січня 1965-го року. Президент висловив бажання, щоб передусім обговорено три справи: законопроєкти про медичну опіку для старших віком осіб, про допомогу постійно-пошкодованому так званому Аппалачському обширові та про додаткові суми для Уряду на перебудову околиць. Усі ці три законопроєкти вже зголошено, але не доведено до кінця за 88-го Конґресу. За американською законодатною традицією, справи, що їх не схвалив остаточно один Конґрес, автоматично вигасають, і для відновлення їх треба наново зголосити і повторити попередню процедуру. Тому, що 89-ий Конґрес матиме демократичну більшість куди численнішу, як попередній, — 296 проти 139 в Палаті Репрезентантів і 68 проти 32 у Сенаті, — існують оправдані дані, що Президент зможе тепер швидше й легше переводити свою законодатну програму. Покищо, крім справ, залеглих з минулої сесії, не відомо, які нові важливі законопроєкти плянує Уряд.

Але існують і закордонно - політичні проблеми, — невідкладні, такі, які вимагають швидких вирішень Урядом. На першому місці стоїть хронічна вже проблема Південного В'єтнаму. Число погиблих там американських вояків перевищило вже 300, і ситуація там не кращає, а гіршає. Уряд прикладає надії до нового, цивільного правління в Південному В'єтнамі і заповіджених ним адміністраційних та соціяльно - економічних реформ, які повинні зменшити впливи комуністів серед населення і піднести мораль народу в його боротьбі проти партизанів. Але, поруч із цим, комуністичний Китай, очевидячки, посилює допомогу комуністичним партизанам, безпосередньо й посередньо через Північний В'єтнам, користуючись при цьому шляхами постачання почерез „невтральну", комуністами опановану, частину Ляосу та через таку ж „невтральну" Камбоджу. Коли минеться пора зливних дощів, що спричинили повені, від яких потерпіли однаково цивільні автохтони як і партизанські загони та їхні криївки і склади, війна розпалиться знову, і тоді зактуалізується питання, як продовжувати ту війну, щоб її — виграти.

Другим пробним каменем витримки новообраного Уряду в боротьбі проти комунізму та в зберіганні лідерства у вільному світі буде проєкт морської атомової фльоти, проти якого завзяту кампанію ведуть однаково СССР і комуністичний Китай, як і Франція де Голля. У цій справі виїздив до Бонну заступник державного секретаря Джордж Болл, у Парижі заявилася за цим проєктом конференція парляментаристів з країн НАТО, а 7-го грудня ц. р. справа вирішиться — мабуть, у змодифікованій формі, — в нарадах президента Джансона з британським прем'єром Гаролдом Вільсоном. Подібно, як із Південним В'єтнамом, ЗДА заанґажувалися в справі атомової фльоти задалеко, щоб можна було зректися цього проєкту. Таке зречення наразило б Америку на „втрату обличчя" в очах Німеччини і малих держав з НАТО, які сподіваються через свою участь в атомовій фльоті мати більший вплив на загальну оборонну політику Заходу. Але Франція має рацію, що створення такої фльоти погіршить відносини між ЗДА й СССР, настороженого проти будь-якої участи Західньої Німеччини в розпоряджуванні атомовою зброєю. Тоді американська закордонна політика стане перед новим іспитом — чи вона подасться шантажеві Москви в ім'я „мирного співіснування", чи бодай у мінімальній мірі виявлятиме власну ініціятиву.

Тінь Берії

15-го листопада ц. р. до складу Президії комуністичної партії СССР введено Олександра Шелепіна. Чим збагатилося нове „колективне керівництво" у Кремлі? Чому саме Шелепінові виявили таке довір'я нові „вожді" у Кремлі?

Олександер Шелепін народився 1918-го року на Вороніжчині, на тій території, що історично належала до України, та ще й досі у деяких селах мовно є українською. Саме в таких місцях наслані російські поселенці, як і колись посьські осадники на території Західньої України, виявляють найбільшу нетолерантність до всього, що не своє. Син чиновника, Шелепін ніколи не торкався плуга, молотка. Це типовий представник „совбурів", совєтської буржуазії. У 1935-му році закінчив московський Інститут історії і дістав роботу пропаґандиста в московському обласному комітеті комсомолу. Член партії з 1940-го року. Від 1952-го року, себто за Сталіна й Берії, Шелепін до 1956-го року був керівником комсомолу. В той час він організував „похід" чи скорше — висилку молоді на сибірські будови. Трохи згодом Шелепін став головним організатором „переброски" 300 000 молоді, найбільше з України, в казахстанську пустелю на „цілину". У 1958-му році йому, вже докраю вивіреному „соратникові", доручено ще важливіший пост — керівника Комітету Державної Безпеки, установи раніше відомої як НКВД, а ще раніше як ҐПУ.

Шелепін виправдав надії московського імперіялістичного центру. Під його особистим керівництвом підісланий аґент Сташинський замордував п'ять років тому провідника ЗЧ ОУН Степана Бандеру, а раніше провідного діяча українського націоналістичного руху д-ра Лева Ребета. За Шелепіна в різних чужинецьких амбасадах у Москві встановлено численні мікрофони. КҐБ під його керівництвом заслав декількох підсовєтських письменників, які виступили проти режиму, при чому Шелепін вдався до відомого трюку, мовляв, то були божевільні. Як керівник КҐБ Шелепін підписав повідомлення про збитий над СССР американський літак Ю-2, зорганізував антиамериканську демонстрацію в Москві перед консулятом ЗДА, виставку знайдених у летуна Поверса речей тощо. З ініціятиви керівника КҐБ таємні аґенти хотіли отруїти чи прибрати до рук у Загорському монастирі працівника західньонімецької амбасади в Москві, Швіркманна, фахівця у викриванні підслухових апаратів. Це лише декілька прикладів із діяльности Шелепіна, а скільки залишилося ще не не відомих, не вкритих?...

За Шелепіним тягнеться довгий список „заслуг", що пригадують „заслуги" кривавих ҐПУ-НКВД впродовж усього існування совєтської влади. Вихованець Сталіна, Берії, Хрущова, керівник таємної комуністичної поліції Олександер Шелепін став тепер одним з тих, що керують країною „переміґшого соціялізму". У московському журналі „Партийная Жизнь" за жовтень ц. р. з'явилася стаття - попередження: „Деякі туристи із Америки, Західньої Німеччини намаються пропаґувати ідеї націоналізму... З цією метою останнім часом широко використовується і приватне листування громадян Америки і Канади із своїми родичами", особливо на території Закарпаття, як це підкреслено в журналі. Таких заяв не роблять в СССР без ініціятиви чи згоди КҐБ, отож Шелепін і тут проявив свою пильність сторожа єдности і цілости червоної імперії. Такі й подібні досягнення привели його на верх партійної драбини, аж до Президії КПСС. Піднесення О. Шелепіна пригадує і підкреслює систему терору, на якій побудована і вдержується совєтська імперія, без уваги на те, хто стоїть у її проводі.

Улас Самчук

КВАДРАТУРА КОЛА

Термін, що ним звичайно означають певну нерозв'язну проблему, спокушає і провокує нашу уяву, можливо, саме своєю неприступністю, пригадуючи відому архімедівську тезу, що коли ти знайдеш відповідну точку опертя — ти зможеш зрушити з основ земну кулю.

Наш світ переповнений нерозв'язними питаннями, але, разом з цим, ще ніхто не відмовився шукати своєї архімедівської точки. Наша українська квадратура кола, можливо, одна з найскладніших, властиво, це ціла квадратура квадратур, ціла складна система засадничо не складних питань, які, одначе, будучи простими, тим самим дуже часто вперто, лишаються нерозв'язними. В такому стилі й дусі твориться ціла система, певна традиція і певна звичка.

Будучи вірними цій традиції, творимо свій стиль роботи, якого найхарактернішою прикметою є імпровізація. Імпровізація, як суроґат організації, з чого постає недовершеність, випадковість, недокровність. У ділянці культури, політики, господарства і цілої структури нашого національно - суспільного діяння.

Дуже часто чуємо, з цього приводу, стереотипну відповідь, яка почала звучати банально: це, мовляв, тому, що ми бідні. Не маємо засобів, а тому — жебрацтво.

Питання засобів є питанням дуже відносним. В економіці це зветься капіталом. Поняття капіталу — поняття наскрізь невизначене, воно залежить абсолютно від наших здібностей здобути цю вартість, а ще головніше її відповідно скерувати і відповідно вжити. Засадничо, капітал зберігається не в банках, не в інвестиціях, а в певних таємничих збірниках нашої духової структури. Банки й інвестиції це лише зовнішні репрезентанти багатства людини духа.

І коли так дивишся, як то по нашому, по американському континенті, поміж тими хмарочосами ґіґантських міст, промислових споруд, по всіх тих прекрасних дорогах, тунелях і мостах без перерви день і ніч пульсує рух мільйонів блискучих машин, то одночасно не можеш позбавитися настирливого питання: в якій саме пропорції відповідальні і ми за ввесь той динамічний вияв енерґії цього простору.

І ще не так давно, кілька десятків років тому, це питання було б для нас дуже ризиковним. Правдоподібно, воно лише представило б нам картину абсолютної безнадії. Бо коли силу Америки міряти мірилами будинку Емпаєр Стейт, розмірами мосту Верразано, підприємствами Дженерал Моторс чи Форда, то, розуміється, наші економічні спроможності на цьому континенті нуль.

Але ось не так давно ця тотальна безнадія почала мінятися. Бо коли оголошуються якісь наші з'їзди чи зустрічі, то не віриш очам, коли ті тисячі й тисячі блискучих авт різних марок є власністю „бідних людей". Або коли підеш на якийсь такий баль інженерів у готелі „Рояль Йорк", що в Торонті, тисячі найпишніших суконь і чарівних у них пань чарують твій зір, і твоя душа радіє, що все це має також якесь відношення до нашого господарства. Десятки тисяч гарних будинків, готелів, вілль, котеджів, тисячі підприємств усіх родів, фінансові установи з капіталом на десятки мільйонів — все це разом, далебі, творить деякі підстави для оптимізму. Розуміється, все це разом ще не дає одного Дженерал Моторса, але одночасно це вже є зачіпка для розмови на цю тему.

І, правдоподібно, ця зачіпка має добру тенденцію для розвитку. Ще якийсь десяток років, і хочеться вірити, що наша голотсько - куркульська психіка буде зрушена із своїх столітніх основ, і ми перестанемо думати, що наша людина роджена лише для нужди, зневіри, революції та бунту. Всі ті наші „ідеології", праві чи ліві, які завжди обіцяли принести нам той чи інший казковий світ визволення, а з ним і справжній добробут, можливо аж тут на цьому континенті, під тиском реальности, будуть примушені збагнути, що свободу, незалежність і добробут не можна набути ціною гарних фраз, а що це довгий, складний процес духового й фізичного напруження, який назовні представляється побудовою певних конкретних вартостей. Господарству і взагалі економіці належиться в цьому процесі одно з передових місць, зараз поруч з культурою і політикою, без яких цей вияв немислимий... А як мислимий, то безсенсовний. Але в поєднанні він дає людині на плянеті право на самостійність і незалежність.

Залишається все це завершити знов таки питанням: чому ми так часто, у різних приватних, а інколи й публічних розмовах порушуємо саме це питання з виразом, ніби відкриваємо Америку, яка вже давно відкрита? Можливо тому, що ми, знаючи це, не досить віримо у ці, нові для нас, засоби визволення, а також можливо, що ці перші кроки в цьому напрямку вимагають дискусії й обговорення.

Наприклад, найкращі наші голови цієї справи прекрасно розуміють, що наша економіка у ЗДА і Канаді вимагає ще багато досконалення, а в першу чергу вона вимагає більшої концентрації і спрямування, а також вона мусить позбавитись характеру випадковости, набути більше амбіції, щоб на місці дрібних, кволих, непевних підприємств, яким завжди загрожує сила конкуренції, або бодай поруч з ними, постали більші зосередження капіталу чи то у вигляді торговельних концернів, промислових банків, а чи й просто фахових організацій, яких завданням було б діяти в цьому напрямку.

Але треба при цьому зазначити, що ця проблема тепер не є ані новою, ані безнадійною, що вона вже віднайшла свою точку опертя, що це вже не містерійна квадратура кола, а звичайне аритметичне завдання, яке не сьогодні-завтра буде рішене. Кажуть, що на дверях майстерні винахідника Едісона висів напис: „Коли ми це знайдемо, це буде виглядати дуже просто".

О. Роман Ганас

НЕ МАЄМО ДЕ ВИЙТИ

Кожний народ має свої властивості, які відрізняють його від інших народів. Коли німці чи шведи знані з того, що люблять жити відокремленим, замкненим життям, то українці люблять жити гуртом, відвідувати одне одного, гостити, що є виявом сердечности, доброти української душі. Цей гін до гуртового життя спостерігається також серед нашої першої еміґрації в ЗДА так у малих, як і у великих містах, де вона воліла жити скупчено, хоча іноді і в нездорових околицях, щоб тільки бути близько своїх церков та організацій. Такий гін до гуртового життя оправдав себе в минулому, що виявилось в будові церков, шкіл та народних домів. Живучи в гурті, наші перші еміґранти могли без труду сповняти свої релігійні обов'язки, задержувати рідну мову, традиції та звичаї.

Нині життьові обставини змінилися, головно по великих містах, і наші еміґранти чисельно поселюються на передмістях, далеко від своїх церков та організацій. Це є великою втратою для нашого організованого суспільного життя.

Велику частину свого життя перебуває кожна людина поза домом, чи то на праці, чи на дозвіллі. Так, як праця є конечним джерелом для прожитку, так само конечним є дозвілля. Добре проведене дозвілля скріпляє духові сили для поборювання труднощів, від яких не вільна ніяка людина.

Дуже часто в наших родинах, коли приходить день, вільний від праці, можна почути слова: „нема де вийти". Це голос, звернений на адресу організацій, які не подбали про те, щоб наші люди, а головно наша молодь, могли мати свої культурно - розривкові місця, де могли б у рідній атмосфері відпочити духово та тілесно, зачерпнути нових сил для дальшої праці.

Проблема організування культурно - розвагових місць для наших людей дуже важлива, якщо хочемо нашу молодь вдержати при рідній Церкві та рідному народові. З браку таких місць для уладження культурних імпрез ми спостерігаємо, як наші люди в суботи чи неділі заповнюють чужі, не раз лихої слави бари, ідуть оглядати неморальні фільми в кінах або витрачають великі гроші на винайм люксусових готелевих заль на забави. А якщо в деяких великих містах ми й маємо свої залі, то вони не надаються через їхню скромність на різні імпрези чи забави, бо ми, як „багачі", з репрезентаційних мотивів, волімо топити тисячі долярів у чужих кишенях, хоч часто не стає нам доляра для наших бідних в Европі чи тут на сироти.

Як твердять добре поінформовані особи, минулого року наші „багачі" видали на репрезентаційні забави $150 000, з дуже малою користю для наших добрих цілей, в ім'я яких ті забави уладжувано. Сказав колись Христос до Апостолів і провідників жидівського народу: „Ви сіль землі, але якщо та сіль звітріє, несолена страва не накормить народу, і він з голоду згине".

Добре зорганізовані розривково - культурні осередки в усіх місцях нашого поселення дуже потрібні для самітних людей, яких маємо серед нас досить багато, для менше свідомих родин, а насамперед для молоді. З признанням треба ствердити, що наші передові громадські організації подбали про створення таких осередків - осель для молоді, в яких вона має можливість улітї чи у вільних від науки днях відпочити, розвеселити себе, скріпити себе духово, релігійно та національно, немов на рідній землі.

Відчуженість від усього, що своє, нудьга, самота чи різні родинні траґедії — це тяжкі духові терпіння, які часто зроджують цілковиту релігійну та національну байдужність, навіть серед колись добрих людей.

Ми втратили тисячі людей з нашої старої еміґрації, втрачаємо дуже багато з нової еміґрації через брак сталої опіки над нашими самітними чи з різних причин відчуженими братами. Такі відчуженці, а їх найбільше по великих містах, потребують спеціяльної уваги всіх наших церковно-народних організацій. Не вистачить тримати таких людей тільки на списках парафії чи організації. Треба всім, хто відповідає за душі та тіла наших людей, стукати до їхніх дверей, відвідувати їх, помагати добрими порадами чи — в разі потреби — ділами милосердя. Треба притягати їх до церковно - суспільної праці, що є найліпшими ліками на пригноблення та відчуження. Забудемо про тих людей, які відчужилися від рідної громади, і вони пропадуть у чужих середовищах, назавжди відійдуть від нашої Церкви і нашого народу.

Отож, з приходом довгих осінніх, а там і зимових вечорів усі ми мусимо приступити до позитивної акції. Треба, щоб вечорами кожної суботи та неділі широко відкриті були двері заль наших церковних та громадських організацій, треба ті залі огріти, освітити, подбати, щоб були в них бібліотеки, наші часописи, гри для молодих, подбати про гарні платівки, бо рідна пісня — це сила, яка найглибше входить в душу та найдовше в ній залишається.

Щоб такі культурно - розвагові осередки притягали людей, треба подбати про добрий плян, стало такими осередками опікуватися, іти назустріч побажанням відвідувачів, не жалувати на добре уладження гроша, бо вложений на таку ціль капітал напевно оплатиться стократно.

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

У СПРАВІ ДОМУ УКРАЇНСЬКОГО ВЕТЕРАНА

У „Свободі" з 14-го листопада ц. р. вміщена редакційна стаття п. з. „Дім Українського Ветерана", в якій, нав'язуючи до зборів Екзекутиви ЗУАДК з 24-го жовтня ц. р., звертається увагу на пекучу справу забезпечення наших військових ветеранів та ветеранів нашої громадської праці. Відгук на цю статтю був дуже позитивний, і саме тому я хочу скласти Редакції „Свободи" щиру подяку від ЗУАД-Комітету та від усіх тих, які зацікавлені справою створення дому для старших віком, — за такий умілий і теплий підхід до розв'язки цієї важливої проблеми. Рівночасно подаю деякі ближчі інформації:

— Чому доручено будову і заряд Дому ЗУАДКомітетові?

ЗУАДК це міжнародно визнана допомогова організація і, як така, має певні управнення — як звільнення від податків, можливості користуватися державною допомогою та ін. — і тому це зменшить значно видатки на будову та адміністрацію Дому.

— Чому Дім Ветерана має будуватися у Філядельфії?

Тому, що на підставі перевірки виявилося, що Пенсилвенія — це один з найбільш ліберальних стейтів у справі допомоги потребуючим.

— Як виглядав би Дім Українського Ветерана?

Дім для старших віком ветеранів подуманий у формі самовистачальних мешкань, з тим, однак, додатком, що він мав би спільну кухню для тих осіб, які цього бажали б, спільну бібліотеку і читальню, залю на сходини і військовий музей.

— Хто покривав би кошти будови?

Кошти будови чи купна такого Дому мусить покрити український загал. ЗУАДК вже призначив на цю ціль понад $70 000, коли цю суму повернуть ті новоприбулі, які досі не повернули коштів на прибуття до ЗДА. ЗУАДК вже відкрив на цю ціль окреме банкове конто в Українській Щадниці — ч. 529, і від росту цього конта залежатиме теж ріст Дому Українського Ветерана.

Коли ми всі вважаємо, що треба нам цього Дому, то треба сподіватися, що сума — $70 000 буде повернена негайно, а тоді буде повна надія, що з кінцем 1965-го року Дім Українського Ветерана стане дійсністю.

Д-р Володимир Галан
Президент ЗУАДК

ЦІНА СОВЄТСЬКОЇ ПРЕСИ

У критичний день зміни влади в Москві газета „Правда" з 14-го жовтня надрукувала статтю маршала Івана Конєва „В боях за совєтську Україну". У ній розповідається про бої за українську землю та вигнання з України фашистів. Поновне захоплення України совєтською армією, себто зміну окупанта, „Правда" називає звільненням. Але тут нічого нового немає. Нове полягає в чому іншому: жадним словом маршал Конєв не згадував про будь-яку ролю М. Хрущова у фронтових операціях на Україні, в яких він брав участь.

Датована тим же днем, 14-го жовтня, газета „Комсомольская Правда", що теж виходить у Москві, опублікувала на цю ж тему статтю генерала А. Єпішева „Подвиг на землі України". У цій статті — на відміну від статті в „Правді", — читаємо: „Виконуючи вказівки Верховного Совєту і особисто М. С. Хрущова"... — частини пішли форсувати Дніпро. Далі: у Києві якаєь громадянка „міцно обняла Микиту Сергійовича Хрущова і по-материнському поцілувала його"... Ще далі: після боїв з гітлерівцями у Карпатах совєтська армія посунулась на Захід. З тієї нагоди відбувся мітинґ, на якому „перший секретар ЦК КПбУ М. С. Хрущов підкреслив, що своїм звільненням народ України зобов'язаний нашій большевицькій партії".

Тоді Хрущов напевно говорив про вдячність Сталінові. Ще не зорієнтована в Кремлівських подіях „Комсомольская Правда" з 14-го жовтня приписувала Н. С. Хрущову всякі „ратні подвиги", а зорієнтована в кремлівському перевороті „Правда" з того ж дня — ні словом не згадувала про якусь ролю Хрущова у війні на Україні.

Цей приклад — один з найяскравіших показників „об'єктивности" комуністичної преси.

І. Васильківський

У НЕВПИННІЙ БОРНІ

(УРИВКИ ЗІ СПОГАДІВ)

(6)

Майже всіх, кого взяли большевики до полону, було позвірячому покалічені перед розстрілом. Трупи малі розбиті голови, повибивані зуби, повиколювані очі. Кілька трупів не вдалося розпізнати, настільки вони були знівечені.

Коли ми привезли тіла забитих до Києва, то два дні батьки та свояки розпізнавали своїх близьких на запасових лініях залізничої станції, де стояли вагони з домовинами.

За кілька день від залізничної станції рушив урочистий похорон вулицями Києва.

Більшість тіл віднайдених героїв поховано в спільній могилі на Аскольдовому кладовищі над Дніпром, звідки розкривається краєвид на Чернігівщину. Кількох крутян батьки поховали в своїх родинних гробницях на інших кладовищах.

Похорон проведено державним коштом з військовими почестями. Почався він гарного весняного ранку, а скінчився місячним вечором при великій кількості громадянства, з участю представників уряду, делеґацій, парляменту, війська на чолі з головою УЦРади проф. Михайлом Грушевським.

Кількадесят селянських возів з домовинами, по дві на кожному, тягли сірі українські воли. Домовини були вкриті червоними китайками за старим козацьким звичаєм. Над відкритою могилою промовляв Михайло Грушевський та професор латини 2-ої української гімназії, старші учні якої вступили до Студентського куреня. Цей професор надзвичайно барвно порівняв героїв Крутів з героями Термопіл. Від того часу це порівняння назавжди лишилось за героями Крутів, які поклали своє життя на вівтар Батьківщини в перших хвилинах зродження новітньої української державности, тоді, коли десятки тисяч досвідченого вояцтва оголошували „невтральність".

Організаційний комітет вшанування пам'яті поляглих героїв постановив вибудувати на Аскольдовому кладовищі величавий пам'ятник, але події, які внедовзі покотились, як лявіна, унеможливили перевести це в життя.

З погляду військової штуки, бій під Крутами не мав великого значення. Командування виявило себе нездалим від початку до кінця. Місце для розташування бойової лінії було вибрано невідповідно. Розвідка була слаба, погано організовано постачання набоїв, зовсім не було зв'язку, особливо в другій фазі бою.

Але крутянський бій мав і має велике морально - національне значення, перейшовши в українську історію як новітні Українські Термопіли.

Большевики знищили могили крутянських героїв, а Аскольдове кладовище перепробили на парк.

Від Берестейського миру до нашої прогри

22 січня 1918 року Українська Центральна Рада, загрожена наступом большевиків, проголосила самостійність України, а в останніх днях січня мусіла відійти з невеликими частинами свого війська з Києва на захід. 9-го лютого того ж року в Берестї представники українського уряду підписали мировий договір з Центральними Державами, які визнали самостійність України.

За згодою УНРади німецьке та австрійське військо ввійшло на територію України, щоб допомогти в боротьбі з большевицькими військами.

Знову почали формуватись українські військові частини на Україні, незабаром з Німеччини прибула дивізія синьожупанників, а з Австрії дивізія сірожупанників, утворені з українців — воєннополонених російської армії. Були це добрі військові частини, що поважно посилили молоду українську армію, завданням якої було обсадити північні кордони після звільнення України від большевиків.

Частини української армії, які відступили з Києва на захід, після підписання Берестейського миру, почали наступ на большевиків разом з німецькою армією.

Звільнення Києва від большевиків 1 березня 1918 року населення зустріло з захопленням. Навіть росіяни, які так вороже виступали проти українського війська в часі січневого повстання большевиків, після кривавого терору Муравйова раділи визволенням.

У березні та з початком квітня я з дивізією Натієва та групою полковника Болбочана перейшов ціле Лівобережжя від півночі аж до Криму, в цій акції звільнення України від большевиків. Але тому, що УЦРада визнала Крим, як татарську територію, наші відділи звідтам відкликано, а Крим зайняла німецька армія.

Хоч як тяжкі були марші, я постійно згадую красу Лівобережжя, зокрема степової його частини. Знав я добре правобережні степи ще з часів своїх юнацьких екскурсій велосипедом, але незайману красу первісного степу побачив щойно в околицях мастку-резервату Чаплі, в південно-східній Херсонщині. Тепер цей заповідник під назвою Асканія Нова є державний, але в ньому, як і раніше, зберігаються зразки незораного степу і рідка або вигибаюча звірня. В тому мастку, що був власністю німецького барона, я зіткнувся зі степом, ніби взятим з опису Гоголівського „Тараса Бульби".

Було це навесні, коли буйна природа прийняла нас на своє прекрасне лоно. Наш відділ, ніби в атавістичнім надхненні, чувся спадкоємцем славних запорожців. Кілька днів, перебутих в степах, повних пахощів та співу пташин, буйних кольорів квітів і трави, лишили спомини на ціле життя.

Пригадую, як, лежачи у високій траві після польового обіду, згадував я з побратимами - вояками славне минуле нашої Батьківщини, так барвисто описане в нашій літературі. Були це романтичні хвилини юнацтва з-перед 45 літ, коли згадували ми боротьбу, яку пережив український нарід, твердий та гордий. Бож колись в кожній українській хаті була шабля та рушниця, а кожне поселення було більше подібне до військового табору, ніж до села. Селяни виходили на Запорозьку Січ, де провадили життя чернечого ордену. Були це міцні люди із смуглявим кольором обличчя, чорними, довгими вусами та голеними головами, з оселедцями на самій маківці — відважні вояки, що не боялись смерти. В цих степах легше було почути брязкіт шаблі, іржання коней, шелестіння козацьких хоругов, військові оклики, ніж спів жайворонка. Ходили колись по степах старі діди — бандуристи, співаючи лицарські пісні, що підносили бойовий дух народу та звеличували Батьківщину.

ЗП УГВР обвинувачує совєтський уряд за пожежу в Академії Наук у Києві

Ню Йорк. — Українська Головна Визвольна Рада (УГВР) трактує пожежу, яка недавно знищила приблизно 600.000 книжок у найбільшій бібліотеці України як „очевидний і точно сплянований підпал, виконаний за згодою або в порозумінні з кимось угорі." Микола Лебедь, генеральний секретар закордонних справ УГВР, у своєму листі до п. Рене Майо, генерального директора ЮНЕСКО, просить, щоб він домагався від урядів СССР і УССР вияснення причин пожежі і точного звіту про втрати, а також щоб ЮНЕСКО, як найвища світова організація для культури і науки, заофірувала Академії Наук УССР усю можливу допомогу в рекомпенсуванні хоч частини втрат її бібліотеки з бібліотечних фондів Заходу. В цьому листі, що його він вислав 26 жовтня і опублікував 12 листопада, М. Лебедь стверджує, що хоч вогонь вибухнув ще в травні і хоч він знищив, за совєтськими даними, коло 10 відсотків, або 600.000 книг і архівних матеріялів, ще досі не подано до відома жадних наслідків розслідування пожежі. М. Лебедь заявляє, що ЗП УГВР зібрало ширші інформації про пожежу в бібліотеці від туристів-очевидців і на основі інформацій одержаних від мешканців Києва.

Ті джерела на погляд М. Лебедя, вказують на те, що в будинку знайдено низку коробок з горіючим матеріялом, що в гідрантах (якраз тоді) забракло води гасити вогонь, і що жінка, яка буцімто спричинила пожежу, була умисно підставлена тими, які насправді відповідальні за пожежу. Скупі інформації в совєтській пресі про цю пожежу, повна мовчанка про це в офіційних колах в Києві і Москві, відомий факт, що запальні матеріяли неприступні для звичайних осіб в Совєтському Союзі, знищення неоціненних матеріялів, які стосуються історії української нації, все це вкладається в плян офіційної політики Центрального Комітету КПСС, спрямований на знищення культурної спадщини України і злиття українського та інших народів СССР в одну радянську націю — з допомогою русифікації — закінчує М. Лебедь, стверджуючи, що ЗП УГВР трактує акт організованого підпалу в Бібліотеці Академії Наук УССР, „як варварську акцію, гідну методів стосованих Гітлером".

● **„Тиждень Пластуна"** відбувся в Едмонтоні, в Канаді. Він тривав від 1 до 7 листопада і закінчився святковою церемонією посвячення прапору куреня юначок імени поетеси Уляни Кравченко.

● **У виданні „Загальної Бібліотеки" у Вінніпеґу вийшла брошура М. Марунчака „Українська Теребовля"**, про переселенців з Галичини, які в 1896 р. серед степів Манітоби заклали своє поселення і назвали його Теребовлею. Брошура М. Марунчака доповнює відомості про перших переселенців з України до Канади.

300-ЛІТТЯ СТЕЙТУ НЮ ДЖЕРЗІ

Трентон, Н. Дж. — Нашому стейтові стукнуло на 300-ліття. В історії ЗДА це неабияке відзначення. Декретом губернатора стейту Ричарда Гюза порішено відзначити цей небуденний ювілей. В Трентоні, — столиці стейту, зав'язався стейтовий, а по більших і менших місцевостях, місцеві ювілейні комітети. В склад ювілейних комітетів входять тут і там також українці. Подекуди вже відбулися відзначення цього Ювілею . Але головні святкування щойно відбудуться, і то, мабуть, аж в наступному році. Але серед українців є заінтересування цією справою. Доказом цього було відзначення цього ювілею українською громадою міста Ню Бронсвік, що відбулося в неділю, 2 жовтня в просторій залі „Скат Гол" Університету Рутґерс. Про це відзначення, що, ак перше на терені нашого стейту відбулося в ювілейному році — слід згадати на сторінках „Свободи".

Це відзначення відбулося спільними силами нюбронсвіцького „Громадського Комітету", голова проф. Микола Степаненко, в якому зорганізовані всі українські установи під патронатом місцевого Відділу УККА, голова п. Дам'ян Геча та при тісній співпраці з американським ювілейним комітетом, точніше його міжнаціональним відділом, який очолює американка пані Дж. Іванс.

З нагоди цього відзначення в місті проголошено „Український День". Про це писали місцеві американські часописи та повідомляли радіові комунікати. В українських церквах відбулися Богослуження, а ввечері, в залі „Скат Гол" відбувся концерт-фестиваль української пісні, музики й танку, у виконанні українського хору ,Прометей', під дир. Івана Задорожного, квартету бандуристів під кер. Романа Левицького, танцювального ансамблю під кер. Романа Петріни та музичних точок у виконанні Марії Сенів (скрипка) і Марії Геча (фортеп'ян).

В програмі цього репрезентативного вечора, були: привітання від губернатора стейту Ричарда Гюза та посадника міста Ню Бронсвік Честера В. Павлюса, які відчитав англійською мовою п. Михайло Кузів. Привітальне слово анг. мовою голови нюбронсвіцького (американського) ювілейного Комітету — проф. Рутґерського університету Кеннета Дженнінґса. Глибоке своїм змістом та тепле способом виголошення слово про український вклад в історію культури стейту Ню Джерзі та всієї Америки сказане українською мовою душпастирем українсько-католицької Церкви св. Марії о. Василем Танчаком. Американка, пані Джан Іванс голова міжнаціонального відділу при місцевому американському ювілейному комітеті, привітала українців від цього комітету.

На тему українського вкладу в американське життя промовляв англійською мовою проф. Рутґерського університету д-р Іван Фізер.

Квартет бандуристів під керівництвом проф. Романа Левицького при акомпаніяменті бандур відспівав три пісні.

Сольо на фортеп'яні („Соловейко" опус 39 Лє Росіньол) відіграла панна Марія Геча. Танцювальна група під кер. проф. Романа Петріни (місцева укр. молодь в складі 30 хлопців і дівчат) відтанцювала кілька танків.

Український Чоловічий Хор „Прометей" під кер. проф. Ів. Задорожного виконав 3 пісні.

Супроводила на фортепіяні проф. Лідія Бульба.

В другій частині виступали: Марія Сенів відограла на скрипці при супроводі фортеп'яна (панна Марія Геча) „Балладу і Польонез", оп.38. Квартет бандуристів відспівав ще три народні і жартівливі пісні.

Танцювальна група танцювала три танки, а хор „Прометей" співав три пісні.

Програму вечора пов'язував доцільними коментарями в англійській мові Іван Павлів. Простора заля була вщерть заповнена українською та американською публікою, серед —якої не бракувало американських студентів, студенток і професорів університетів Даґлас і Рутґерс.

Після вечора в місцевому Українському Народному Домі відбулося прийняття для учасників і виконавців імпрези, яким проводив голова місцевого відділу УККА п. Дам'ян Геча. Промовляли: Василь Танчак, д-р Я. Бернадин, інж. Я. Ощудляк, інж. Я. Букачівський, проф. М. Степаненко, інж. Ю. Тарнавський та мґр. І. Костюк.

З нагоди „Українського Дня" старанням місцевого відділу СУА (голова п. Софія Котик) влаштовано в одній із виставових вітрин крамниці „Юнґс" (на протязі від 18 до 25 жовтня ц. р.) Виставку українського народного мистецтва, для якої випозичено оригінальні гуцульські строї п. О. Сорокатюк із Пенсавкен, Н. Дж.

Іван Костюк

20 років тому від рук комуністичних партизанів загинув д-р Євген Грицак

У кінці жовтня 1944 року на Словаччині комуністичні партизани при не відомих точніше обставинах закатували відомого українського ученого і журналіста із Західньої України, проф. д-ра Євгена Грицака. Д-р Є. Грицак був автором укр.-польського та польського-українського словників і численних наукових розвідок. Крім того, він часто друкував статті в поточній пресі. Зокрема д-р Є. Грицак досліджував історію святкувань Різдва та Великодня на Україні і цим темам присвятив чимало статтей. Син покійного, молодий науковець Павло Грицак, помер за кордоном кілька років тому, залишивши тут засмучену матір. Проф. д-р Євген Грицак — одна з жертв комуністичного терору; багато його праць покищо не зібрані в окремому виданні. У „Свободі" буде поміщена стаття за підписом П. Я-к, присвячена пам'яті д-ра Євгена Грицака.

„Забутий завод"

„Знайти завод плястичних мас виявилося не такою вже легкою справою. І на комбінаті, і на інших підприємствах у Донецьку — на моє запитання здивовано знизували плечима: — Не знаємо такого, не чули". — Виявилося, що цей завод не працює взагалі, бо немає сировини,а Держплян республіки навіть не відповідає на листи-запити. (За „Радянською Україною" з 12 листопада).

Голляндська преса про святкування роковин Тараса Шевченка

Амстердам. — Тут у відомій столичній залі „Мінерва-павільйон", у присутності понад 250 осіб українців та багатьох гостей- голляндців, 31 жовтня 1964 р. відбулося відзначення 150-ліття народження геніяльного українського поета Тараса Шевченка. Свято підготував Комітет, створений з рамени Об'єднання Українців Голляндії, ОУГ, що його очолює інж. М. Скрипник. На це святкування прибули також представники українських громад із Зах. Німеччини, Бельгії, Англії. Почесний Комітет очолював державний міністер Голляндії д-р В. Дрез. Промовляв д-р Кушпета, рецитував твори Т. Шевченка голляндською мовою актор Ян Феркоррен; виступав відомий Візантійський Хор проф. М. Антоновича, бандурист В. Луців, співачка М. Маріс - Скрипник, піяністка Галина Коваль з Мюнхену. Вечір закінчився співом „Заповіту". Перед святом українські представники влаштували пресову конференцію, що широкою луною відбилася в голляндській пресі. Матеріяли про Т. Шевченка, „українського поета, що боровся за волю України й інших народів, уярмлених Росією", а також звіти про Шевченківське українсько-голляндське свято в Амстердамі помістив столичний щоденник „Гет Фрає Фолк", гаазький щоденник „Гет Фадерлянд", місцеві часописи в містах Нейменхен, Гааґа, Ротердам, Енсхеде, Генґельо.

Замість квітів на могилу

бл. п. **СТЕПАНА ПЕТИКА**

зложили

на ФОНД АНГЛОМОВНИХ УКРАЇНОЗНАВЧИХ ВИДАНЬ Осередку Наукового Товариства ім. Шевченка

у Філядельфії Вп. ПП.:

Марія і Володимир Януші $15, Таня і Орест Петришини $15, д-р Іван і Наталія Головінські $10, Евгенія і Леонід Єсеени $10, Лідія і Іван Одежинські $10, Співоче Т-во „Кобзар" у Філядельфії $10, Родина Чорпітів $10, Іван і Марія Білинські $5, Йосиф і Марія Білинські $5; працівники Філядельфія Електрік Ко. $5 і Ярослав і Ірена Петрівські $5.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ЛЕВ ФУТАЛА ОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ СУМА

Закінчення зі стор. 1-ої

УПЦ Всч. о. Ткачука та інших визначних особистостей українського організованого життя.

Письмові привіти надійшли від: ген. вікарія М. Польового з рамени УКЦеркви, від Укр. Робітничого Союзу, Т-ва „Зарево", від Проводу ЗЧ ОУН, ЦУ СУМ, УККА, Крайових Управ СУМ у всьому світі, від ОДУМ, Укр. Народної Помочі, „Самопоміч", ОбВУА, ПАБНА, окремих Осередків СУМ та багатьох окремих осіб. Усно З'їзд привітали: мгр. Є. Лозинський — від ООЧСУ, д-р М. Кушнір від Головної Виховної Ради світової Спілки, д-р Б. Стебельський з Канади — від Ліґи Визволення України, КУ СУМ Канади і редакції „Гомону України", М. Грицков'ян від ГУ Т-ва б. Вояків УПА, П. Крутяк — від ТУСМ, Р. Рогожа — від УККА, д-р Я. Падох від УНСоюзу і від КПШ, п-ні Д. Степаняк від Укр.-Американської Жіночої Допомогової Організації, Ю. Кульчицький від СУСТА, Ю. Ференцевич від ПЛАСТ-у, проф. Савчук від НТШ, М. Головчак від І Дивізії УНА, сотник Зелінський від Т-ва „Запорожців". мгр. В. Будзяк від Осередку ТУСМ, інж. С. Химич від Фонду Катедри Українознавства, інж. Рак від Української Спортової Централі Америки і Канади та інші. Учасники і гості З'їзду, разом біля 150 осіб, оплескували переможний Осередок СУМА у Філядельфії, якому урочисто вручено переходовий прапор СУМА на 1964-65 рік за найкращі досягнення в праці. Головну програмову доповідь виголосив керівник ЦУ Юної СУМ д-р Богдан Стебельський — про завдання сумівської праці і організовані форми її вияву. З увагою учасники заслухали виступ д-ра Михайла Кушніра, як голови Головної Виховної Ради СУМ у світі.

Після запитів і дискусії, в якій взяло участь понад 25 делеґатів, та після звітів Номінаційної Комісії делеґати з'їзду одноголосно обрали нову Головну Управу у складі: голова; Лев Футала, 1-й заступник і референт зв'язків М. Шміґель, 2-й заступник голови інж. М. Семанишин, секретар Г. Цебрій, орг. референт Б. Казанівський, культ.-осв. референт Є. Курило, керівник преси І. Кобаса, фінансовий реф. Є. Несторук, головний Булавний — керівник Відділу Юнацтва Головної Управи СУМА, представник Центральної Управи СУМ у світі мгр. Є. Гановський, спортовий референт Ю. Куляс, референт жіноцтва п-і Бура, господарський референт В. Левенець. До складу Головної Контрольної Комісії ввійшли: пп. М. Фурда, Я. Гуменюк, П. Маґаль, Т. Боднар, Р. Глушко; до Головного товариського Суду пп.: Ю. Бурлака, М. Солтис, В. Шарвак та декілька заступників; також до складу Головної Управи введено декілька заступників. Учасники З'їзду схвалили Резолюції та однохвилинною мовчанкою вшанували пам'ять покійного Президента Джана Ф. Кеннеді. З'їзд закінчився співом „Ще не вмерла Україна". По З'їзді делеґати й гості оглядали Шевченківську виставку, влаштовану з ініціятиви Осередку СУМА в Ню Йорку ім. ген.-хор. Т. Чупринки, зібрану і впорядковану членом СУМА Василем Харуком, виходцем із Закарпаття, який збирав Шевченківські матеріяли впродовж 25 років.

Українська авдиція в телевізії у Філядельфії

28-го жовтня о год. 9:45 перед пол. відбулася у Філядельфії 15-хвилинна телевізійна авдиція на каналі ч.:6 у програмі „Школа і дім". Виступали в ній відома співачка Наталія Андрусів, танцюристка п. Сулима, що недавно приїхала з Південної Америки та музичне тріо під проводом п. Пруса (скрипка, чельо та фортепіян). Всі виконавці виступали в українській народній, гуцульській ноші,за вийнятком останньої точки.

Після пояснення заповідача, якого було видно на екрані,п. Н. Андрусів відспівала в супроводі згаданого тріо пісню „Вівці мої, вівці". Слова пісні зовсім гармонізувалися зі стилем одягів. Спів її звучав симпатично. Знавці кажуть, що виступ цієї співачки яка від давна має свою марку і про неї можна багато більше прочитати у жовтневому числі „Нашого Життя", не міг зле випасти.

По закінченні пісні зараз виступила п. Сулима зі своїм сольовим танком, мабуть власної композиції. Танок та всі рухи тіла були гармонійні та повні грації.

Опісля тріо відограло італійську композицію „Соррентo" та мадярського „Чардаша".

На закінчення п. Н. Андрусів, яка вже вспіла переодягтись, почала співати жидівську пісню в староєврейській мові, але після кількох тактів заповідач перервав її зі словом „соррі", бо час призначений на авдицію ,вже вичерпався.

Закриваючи програму, заповідач прихильно висказувався про авдицію, а п. Андрусів одержала письмову ґратуляцію від шкільної влади міста Філядельфії.

Довідуюсь, що це не перший виступ згаданої співачки на шкільних програмах в телевізії, але вона співала в чужих мовах, і тому наша спільнота не цікавилась тими програмами.

Сподіваючись, що така або подібна програма може повторитись, про що повинні подбати наші чинники, що працюють для нашої культури та її поширення, тому в майбутньому варта запобігти деяким недотягненням, які сталися без вини виступаючих мистців, а які можуть бути причиною некорисної оцінки українського народу та його культури іншонаціональними глядачами. Насуваються питання: чи мусів п'яніст цілий час сидіти в капелюсі, граючи на фортеп'яні, коли всі інші були без накриття голови? Чи муз. тріо, будучи в укр. народнім одязі мусіло грати чужонаціональні твори, а коли вже мусіло, то чи не варта було вбратися в іншу одежу?

В. Мацьків

● **Західньо-німецький** ілюстрований журнал „Дер Штерн" надрукував частину шкільних вправ британського наступника престолу Чарльза, які насправді є висловленням поглядів князя Чарльза на різні актуальні проблеми, як державний устрій, расова рівність і т.п. Зшиток із своїми нарисами Чарльз продав був своєму товаришеві із шкільної лавки за 30 шилінгів (4.20 дол.). Після того той зшиток переходив з рук до рук, а кожний дальший його власник платив більшу суму, аж поки „Дер Штерн" заплатив за нього 28 тисяч долярів. Від британської королівської родини появився комунікат з висловленням жалю, що оприлюднено друком, як газетну сенсацію, приватні погляди школяра.

● **Большевики** заманили були 9-го цього місяця на совєтську територію і захопили іранський літак, який допомагав іранським властям переводити поміри по іранському боці у прикордонній смузі, у зв'язку з її розбудовою. Після вісьмох днів наполегливих старань і протестів Іран добився того, що Совєти той літак звернули.

Футболісти УСК-у і „Тризуба" продовжують переможний похід

УСК Ню Йорк переміг висідом 3:0 німецьку дружину „Мінерва - Пфельцер" у мистецьких футбольних змаганнях Східньої Конференції, які відбулися минул. неділі 22-го листопада, на грищі Українського Спортового Майдану в Коледж Пойнті. Перша півгра зустрічі закінчилася безворітньо. Вцих твердих і завзятих змаганнях два змагуни УСК-у Шеферс і Сметгирст зазнали контузій від суперників, які часто вдавалися до брутальної гри. Ворота для УСК-у здобули: Смегирст, Шмотолоха і Ірфелт.

„Тризуб" з Філядельфії здобув цього ж дня і на цьому самому грищі другу перемогу для українських дружин в зустрічі з Грецько - Американським СК за мистецтво Східньої Конференції. „Тризуб" виграв переконливим вислідом 4:1 завзяті змагання з греками, які зуміли були вдержати вислід першої половини 1:0. Після перерви греки здобули вирівняння, але „Тризуб" випрацювнав дальших трос ворів, закріплюючи ними свою перевагу. В Південній Дивізії Східньої Конференції ведуть обидва українські клюби: УСК стоїть на першому місці з точками 18:4 і відношенням воріт 30:5, а „Тризуб" на другому з точками 15:7 і воротами 23:12.

„Чорноморська Січ" з Нюарку відбула минулої неділі змагання з циклу гор за Чашу ЗДА з німецькою дружиною Елизабет СК на грищі Фарщерс Гров у Юніон, Н. Дж. Футболісти „Чорноморської Січі" закінчили зустріч програною 2:3 після того, як вони вели до перерви 2:0 зі стрілів Гемилтона і Санчеза. На 15-ій хвилині гри „Січ" здобула ще одні ворота зі стрілу Снилика, але суддя їх не признав (стріл під поперечку, який вернувся в поле). В дискусії зі суддею В. Каздоба протестував проти рішення судді, який тоді вирішив виключити з гри Каздобу. Ослаблений резервовий склад „Січі" браком шести змагунів з основної 1-шої дружини мусів грати від 15-ої хв. лише в десятку. Після цієї невдачі „Чорноморська Січ" відпала від дальших гор за чашу.

Інші висліди змагань Східньої Конференції: „Дойчунгарн" — „Інтер" 5:2, „Гунґарія" — „Гота" 1:1, „Метрос" — Н. Й. Амерікенс 1:1.

Кубинські втікачі плянували вбити Кастра

Маямі, Флорида. — Представник Риволюційного Повстанчого Руху повідомив, що був плян в п'ятницю 20-го листопада ц. р. вбити кубинського диктатора Фіделя Кастра під час того, як він на спортовому стадіоні промовляв до зібраних селян про рільниче виховання. Кубинські повстанці з району Караїбського моря вислали бомбовик типу Б-26, який мав скинути бомби на Кастра під час його промови. Бомбовик летів дуже низько, щоб виминути радаровий алярм, і надлітав вже до стадіону, але протилетунська артилерія відогнала його, поки він міг бути над стадіоном. Протилетунська артилерія по-Гавані люди чули немов артилерійські постріли. Бомбовик Б-26 мусів відлетіти кудись в район Карібського моря — говориться в повідомленні кубинських націоналістів. Сестра Фіделя Кастра —Хуоніта, промовляла в Ню Йорку до 1 200 кубинських втікачів, закликаючи їх до єдности. „Звільнити Кубу, — це наш обов'язок, не зробити цього — це злочин". Вона відкрито заявила, що „терпіння кубинських втікачів, є спричинене членами родини Кастро, які віддали Кубу комуністам". Вона казала, що „Куба кличе кубинців, щоб її визволили. Хто не послухає того клича, той є боягузом, хто є проти нього — той зрадник".

Окремий Кабінетний Комітет проти зміни в Секретній Службі, яка береже Президента

Вашинґтон. — Президент Джансон визначив був окремий комітет, складений із членів свого кабінету, який мав, згідно з рекомендацією Комісії Воррена, перевіряти справи безпеки Президента ЗДА. Комісія пропонувала, щоб Секретна Служба дбала про охорону здоров'я та життя Президента, але щоб розвідчою сторінкою в справі безпеки голови держави займалося якесь інше тіло, яке очолював би окремий асистент до секретаря скарбу. Як відомо, Секретна Служба є приділена до Департаменту Скарбу. Кабінетний Комітет, що займався рекомендаціями Комісії Воррена, складався, крім секретаря скарбу Даґлеса Ділона, ще з таких осіб: виконний головний прокуратор Ніколас Каценбах, директор Центральної Розвідчої Агенції Джан МекКон і окремий асистент Президента в справах Крайової безпеки — Мек Джордж Бонді. Цей комітет має звітувати в січні Президентові, і на основі цього звіту внесений буде окремий законопроєкт до Конґресу в справі безпеки Президента. Кабінетний Комітет вирішив, що не треба надзвичайних змін в законі про безпеку голови держави. Також і президент Джансон погоджується з висновками Кабінетного Комітету.

● **Британський парлямент** продовжив обмеження закону про іміґрацію до Британії. Ті обмеження стосувалися масового напливу кольорових іміґрантів, внаслідку чого в Британії появилась також расова проблема. Є там тепер к. 800.000 кольорових.

Посмертні згадки

БОГДАН ЯВОРСЬКИЙ, довголітній член Т-ва ім Гончаренка — 204 Відд. УНС в Ню Йорку, помер 12 жовтня 1964 р. на 67 році життя. Покійний походив з Волині, Україна. Залишив у великому смутку дружину Лідію і доньку Оксану. Поховано Покійного з Укр. Правосл. Церкви, 82 вул. в Ню Йорку на укр. правосл. цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж. при участи родини, членів Відділу та численних приятелів.

Вічна Йому Пам'ять!

Д-р В. Палідвор, секр.

ТАРЗАН, ч. 5343. Шукають Стовна ...

— Стовн є божевільний, щоб думати, що він може дістати терени за допомогою такої погрози, — протестував Том Раєн.

— Саме тому, що він божевільний, ми мусимо вважати, щоб не піддати небезпеці Бетті, — сказав похмуро Тарзан. — Семе, підписуйте папери!

— Добре! А тепер побачимо, чи зможемо вистрашити нашу здобич!